

Sverige – ett missionsland!

Ibland önskar man att det sändes missionärer utifrån till Sverige, som verkligen är i behov av mission. Men Sverige är ett missionsland även i en annan betydelse – vårt land har haft en betydande utsändning av missionärer till andra länder. ELMs tidigare missionsföreståndare **Roland Gustafsson** har läst ett framtida standardverk i ämnet.

DET ÄR EN GIGANTISK BOK på drygt sjuhundra sidor! I 17 kapitel lyfts olika perspektiv fram med syftet att redogöra för svensk mission under de senaste tvåhundra åren. Drygt tolv tusen svenska missionärer har arbetat i mer än hundra olika länder från mitten av 1800-talet till i dag.

Ett trettiotal författare har skrivit de olika texterna och boken är indelad i fyra större delar:

1. Bakgrunden för svensk mission (kap. 1–2)
2. Presentation av de länder och regioner där svensk mission verkat (kap. 3–13)
3. Olika dimensioner i svensk mission, till exempel bibelöversättningsarbete, teologisk utbildning, socialt arbete och bistånd (kap. 14–16)
4. Personliga reflektioner om svensk mission, av de fyra redaktörerna (kap. 17)

I det första kapitlet på cirka fyrtio sidor, gör redaktörerna Klas Lundström, Kajsa Ahlstrand, Jan-Åke Alvarsson och Göran Janzon en presentation av begreppet mission, inklusive teologiska perspektiv utifrån en svensk kontext. I ett kortfattat svep beskrivs den globala missionsverksamheten från apostlarna fram till 1800, för att därefter precisera faktorerna bakom missionsrörelsen i Sverige och olika dimensioner i verksamheten fram till dags dato.

I det andra kapitlet anges framväxten av svenska missionsorganisationer, från 1800-talet och framåt, inklusive en kort redogörelse för ELM (s. 77–78), som avslutas med faktaupplysningen: ”Totalt har ELM-BV sänt ut cirka 215 missionärer.”

I kapitel 3–13 presenteras svenska missionsinsatser: i Europa, Ryssland och några tidigare Sovjetrepubliker, Östra Afrika, Väst- och Centralafrika, Södra Afrika, Mellanöstern och Nordafrika, Sydostasien, Öst- och Centralasien samt Latinamerika. Detta utgör huvuddelen av boken, cirka fem hundra sidor.

Kyrkohistorikern Rune Imberg har på ett förtjänstfullt sätt skrivit om ELMs missionsuppdrag i

Eritrea och Etiopien (s. 192–194). Likaså om arbetet i Kenya (s. 219–221) och i Peru (s. 583).

I kapitel 14 redogörs för bibelöversättning och bibelspridning. Vid studium kan man ibland reflektera över vad som *inte* står skrivet. Jag tänker på ELM-missionären Anna-Brita Albertson som under många år i Kenya arbetade med bibelöversättningen av kisii-bibeln. Hon hade förtjänat att nämnas, inte minst när det i boken skrivs om missionärer som översatt bibeldelar.

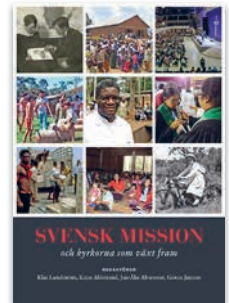
Kapitel 15 belyser teologisk undervisning i en föränderlig värld. Med tanke på åtaganden i Kenya på 1980-talet berörs jag ingående av frågeställningar kring ”teologisk utbildning i spänningen mellan lokala behov och internationella ideal” (s. 622–623). En fortsatt utmaning är att vara ”maximalt tydlig” med det givna budskapet, och att vara ”maximalt tillgänglig”, det man kan kalla kontextualisering.

Kapitel 16 behandlar bistånd och socialt arbete. Hur finner man en sund balans mellan förmedlingen av budskapet, evangeliet, och sociala insatser? Även här berörs jag av frågeställningar från 1980-talet och framåt, om ”statligt stöd på gott och ont” (s. 648 ff). SIDA kanaliserade då ekonomiska resurser via kyrkor och missionsorganisationer: rikligt med pengar fanns till bistånd (via skattemedel) och samtidigt betydligt mindre för det evangeliserade arbetet (via insamlade missionsmedel).

Boken är, sammantaget, mycket värdefull! I första hand som läromedel för missionsstudenter, men även för personal i kyrka- och missionssammanhang. Språkligt och innehållsmässigt är den definitivt även tillgänglig för en intresserad allmänhet.

Boken kostar drygt 300 kr. Strax efter publiceringen gick jag till biblioteket i Halmstad och bad dem, om möjligt, att skaffa boken. Ett par veckor senare hade jag den lånade boken i min hand. Tag det som ett tips – testa det! †

ROLAND GUSTAFSSON
ELM-missionär i Kenya, 1980–1991
Missionsföreståndare för ELM, 1991–2010

Recension av boken *Svensk mission och kyrkorna som växt fram*, Artos & Norma bokförlag, 2021.